

Saksdokument

Digitaliseringsstyret for høyere utdanning og forskning

Til Digitaliseringsstyret
Dato 08.09.2023
Saksnummer 35/23
Saksarkivnr. 23/00224
Sakstype Drøfting / Vedtak

Saksansvarlig Roar Olsen
Saksbehandlere Julie Storlie

Langtidsplan for fellestjenester 2024–2026

Forslag til vedtak

Utkast til langtidsplanen er drøftet, og innspill til langtidsplanen tas med i det videre arbeidet.

Digitaliseringsstyret vedtar en videreført ramme på MNOK 40 i felles investeringsmidler for 2024.

Bakgrunn

Langtidsplanen for fellestjenester 2024–2026 beskriver investeringstiltak med finansieringsplan, samt endringer i den årlige brukerfinansierte kontingenten for produkter i forvaltning. Langtidsplanen vil behandles to ganger i Digitaliseringsstyret, med drøfting i september og beslutning i november. I perioden september til november vil langtidsplanen drøftes og anbefales av porteføljestyrene. Langtidsplanen oppdateres årlig.

Formålet med langtidsplanen er å bidra til realisering av strategier, mål og handlingsplaner. Planen legger til rette for prioritering, planlegging og finansiering i et treårsperspektiv, og skal gi en helhetsoversikt som bidrar til forutsigbarhet, involvering og bedre beslutninger. Langtidsplanen er også utgangspunkt for beslutning om ramme for felles investeringsmidler.

Langtidsplanen er forankret i handlingsplanen for digital omstilling i universitets- og høgskolesektoren. I november 2022 besluttet Digitaliseringsstyret langtidsplanen for 2023–2025, planen som legges frem i september 2023 er en oppdatert versjon av denne.

Vurdering

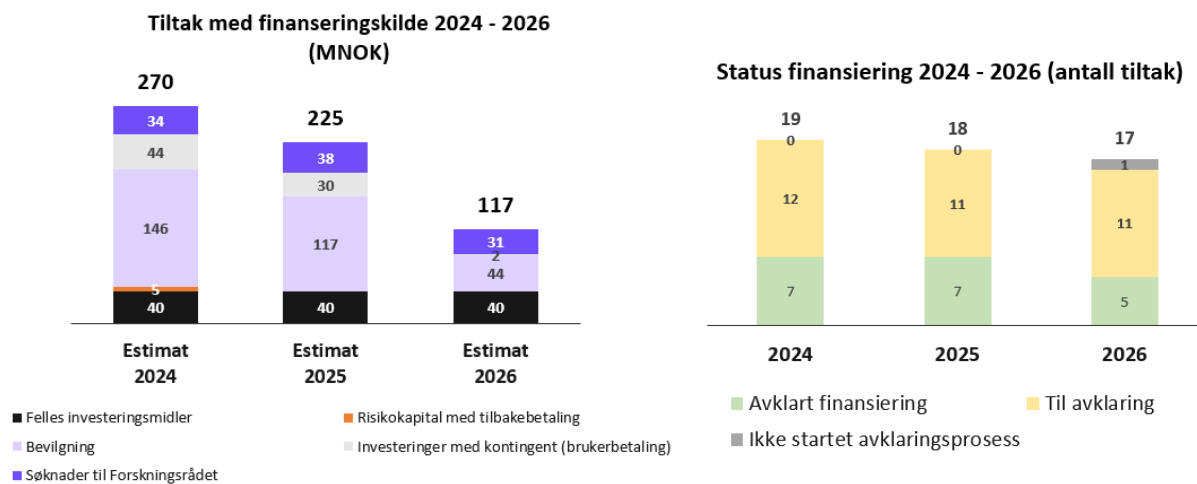
Investeringer

Investeringstiltak er igangsatte, planlagte og omsøkte tiltak for kommende treårsperiode. Tiltakene har flere finansieringskilder, herunder felles investeringsmidler med beslutning i Digitaliseringsstyret og porteføljestyre, satsinger over Statsbudsjett med beslutninger i Stortinget, konkurransebaserte tilskudd, samt noen tiltak finansiert gjennom kontingent (brukerbetaling).

I 2024 vil det totale investeringsbehovet være i størrelsesorden MNOK 200 til 270, hvor MNOK 70 er

finansieringssøknader til KD og Forskningsrådet. De estimerte beløpene for Forskningsnettet og andre anskaffelser er unntatt offentlighet. Tallene for fellessøknader sammen med partnere til Forskningsrådet, samt KUDAF og UH-sak beskriver det totale finansieringsbehovet, og ikke Sikt sin andel. Grafene under viser estimert investeringsbehov til tiltak i langtidsperioden, og status for avklaring om finansiering.

I langtidsplanen for 2024–2026 er det lagt vekt på å ferdigstille eksisterende tiltak fremfor å starte nye. Videre er styrets prioritering av Felles Studentsystem vektlagt.

Tabellen på neste side viser foreløpig investeringsplan for 2024–2026. Planen vil oppdateres etter behandling i porteføljestyrene.

#	Investerings tiltak (beløp i millioner kroner)	Produktportefølje	Estimat 2024	Estimat 2025	Estimat 2026	Totalt 2024 - 2026	Kommentar til finansieringsbehov	Status avklart finansiering 2024
Felles investeringsmidler DS								
Kommentar								
1	Modernisering av Felles Studentsystem (FS)	Utdanning og administrasjon	40,0	40,0	13,0	93	Det anbefales å øke med MNOK 5 i 2024, 2025 og 2026, slik at kontigenten/brukerbetalingen for FS ikke økes i perioden.	Til avklaring
2	Nytt tiltak fra 2026 - egen prosess på beslutning ila 2024/25				27,0	27	Prioritert tiltak fra handlingsplanen	Ikke relevant i 2024
Sum felles investeringsmidler			40,0	40,0	40,0	120		
Risikokapital Sikt - for tilbakebetaling								
Kommentar								
3	Felles prosjekt for identitets- og tilgangsstyring (IAM)	Data og infrastruktur	5,0			5	Innføring til nye institusjoner 2023 - 2026. Prisnivå og tilbakebetalingstid er til behandling i porteføljestyret.	Til avklaring
Sum risikokapital			5,0	0,0	0,0	5,0		
Bevilgning Statsbudsjett								
4	Neste generasjon forskningsnett	Data og infrastruktur	?	?	?	0	Tiårig rentefritt statslån med forfall fra 2025. Beløp unntatt offentlighet til prisforhandlinger er ferdige.	Avklart
5	Nytt opptakssystem	Utdanning og administrasjon	72,0	71,3	16,7	177	Satsing over statsbudsjettet	Avklart
6	Utdanningsregister	Utdanning og administrasjon	8,9			9	Bevilgning	Avklart
7	Produktplattform og innovasjon (KUDAF)	Data og infrastruktur	30,0	10,0		40	Bevilgningen til HK-dir. (ikke estimat for Sikts andel)	Avklart
8	Cybersikkerhet for forskning og utdanning	Data og infrastruktur	15,0	15,0	15,0	45	Satsingsforslag	Til avklaring
9	MODANSA: Datasamlinger om det norske samfunnet	Forskning og kunnskapsressurser	8,0	9,0	8,0	35	Satsingsforslag	Til avklaring
10	Utvikling av nasjonal infrastruktur for bibliometri	Forskning og kunnskapsressurser	2,5	4,4	4,5	11	Satsingsforslag	Til avklaring
11	Analyseplattformen	Utdanning og administrasjon	10,0	7,5	2,5	20	Satsingsforslag	Til avklaring
Sum bevilgning			146,3	117,2	44,2	307,7		
Investeringer med kontingent								
Finansieringskilde								
12	UH-sak – saksbehandling og arkiv	Utdanning og administrasjon	22,0	7,0	?	29	Brakerfinansiering med kontingent. Prosjektet er forsinket, estimater oppdateres høsten 2023.	Til avklaring
13	FEIDE: Datadeling for innovasjon og forskning	Data og infrastruktur	10,5	11,0	?	22	Finansiert av Udir. Estimaten oppdateres høsten 2023.	Til avklaring
14	Anskaffelse og integrasjoner/migrasjon: LMS, Digital eksamen, Plagiatkontroll	Utdanning og administrasjon	10,0	10,0		20	Brakerfinansiering med kontingent. Estimaten oppdateres høsten 2023.	Avklart
15	Fornyele biblioteksystem	Forskning og kunnskapsressurser	1,5	1,5	1,5	5	Bruk av oppspart kontingent. Styres av konsortiestyret.	Avklart
Sum investeringer med kontingent			44,0	29,5	1,5	75,0		
Samarbeids-søknader til Forskningsrådet								
Finansieringskilde								
16	Microdata	Forskning og kunnskapsressurser	22,0	25,0	22,0	69	Felles søknad til Forskningsrådet. Sikt, SSB og FHI partnere.	Til avklaring
17	ACCESS Life Course Database: Oppgrade, Expansion and Innovation	Forskning og kunnskapsressurser	2,6	3,6	3,3	10	Felles søknad til Forskningsrådet. OsloMet er eier og Sikt er bidragsyter.	Til avklaring
18	KODEM: Koordinerte online-paneler, demokrati og styresett i Norge	Forskning og kunnskapsressurser	?	?	?	?	Felles søknad til Forskningsrådet. UIB er eier og Sikt er bidragsyter. Estimaten er under utarbeidelse.	Til avklaring
19	Generations and Gender Programme Norway	Forskning og kunnskapsressurser	9,9	9,8	5,9	26	Felles søknad til Forskningsrådet. SSB er eier og Sikt er bidragsyter. Usikkerhet om estimaten.	Til avklaring
20	NorARTnet	Data og infrastruktur	?	?	?	?	Felles søknad til Forskningsrådet under utarbeidelse. Estimaten er under utarbeidelse.	Til avklaring
Sum søknader Forskningsrådet			34,5	38,4	31,2	104,1	Søknad til Forskningsrådet.	
Totalt finaiseringsbehov til Sikt			194,3	182,2	99,2	475,7		
Totalt finansieringsbehov 2024 - 2026			269,8	225,1	116,8	611,8	Forskningnett og LMS, Digital eksamen og Plagiatkontroll er ikke inkludert i totalen	

Se vedlegg 1, for oversikt over tidligere vedtak om risikokapital med tilbakebetaling.

Se vedlegg 2, for beskrivelse av tiltakene.

Ramme for felles investeringsmidler

Estimert finansieringsbehov for felles investeringsmidler er MNOK 40 per år i langtidsperioden. For mer informasjon om finansieringsordningen, se [Policy for investeringsmidler](#).

Digitaliseringsstyret vedtok høsten 2021 (sak 37/21) å modernisere FS. Moderniseringen innebærer tilleggsfinansiering på MNOK 157, utover ordinær brukerbetaling i moderniseringsperioden. Investeringsnivået var dermed i enkeltår større, enn rammen for felles investeringsmidler på MNOK 40 per år.

Digitaliseringsstyret besluttet revidert plan for finansiering av FS i november 2022. Varigheten av moderniseringen ble forlenget til 2026, og nivået på finansieringen var det samme som i opprinnelig vedtak. Den oppdaterte finansieringsplanen var en kombinasjon av felles investeringsmidler og bruk av risikokapital i 2023, med tilbakebetaling av risikokapital fra 2026.

Digitaliseringsstyret har presisert at det vil være krevende å øke brukerbetalingen i årene fremover, som følge av strammere økonomisk situasjon i sektoren. Videre er det kommunisert at eksisterende tiltak bør ferdigstilles, før nye startes. I forbindelse med oppdatering av langtidsplanen for 2024–2026, er det derfor foreslått å tildele hele rammen for felles investeringsmidler til Felles Studentsystem i 2024. Det er foreslått å opprettholde eksisterende investeringsnivå på MNOK 35 til moderniseringen, og benytte MNOK 5 til tilbakebetaling av risikokapital. På den måten kan felles investeringsmidler benyttes for å unngå økt brukerbetaling fra 2026. Fra 2026 vil flere av de pågående tiltakene nærme seg avslutning, og nye digitaliseringsinvesteringer kan planlegges.

Tabellen under beskriver opprinnelig vedtak for FS, og revidert finansieringsplan for felles investeringsmidler til FS.

Finansieringsplan for Felles studentsystem (FS)						
(beløp i millioner kroner)						
Finansieringsplan besluttet okt 2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Finansieringsbehov til modernisering	31	56	36	34		
Finansieringsplan besluttet nov 2022	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Felles investeringsmidler	31	32,5	35	35	8,5	
Risikokapital med tilbakebetaling (lån)		15				
Brukerbetaling for tilbakebetaling av risikokapital					~7	~8
Revidert finansieringsplan 2023	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Felles investeringsmidler	31	32,5	40	40	13,5	
Risikokapital med tilbakebetaling (lån)		15				
Brukerbetaling					0	0

Basert på finansieringsbehov i langtidsplanen og oppdatert finansieringsplan for Felles studentsystem, foreslås det å vedta en ramme på MNOK 40 for felles investeringsmidler i 2024.

Endringer i årlig kontingent for fellestjenester (brukerbetaling)

Hensikten med å legge frem endringer i kontingent (brukerbetaling) er å skape forutsigbarhet og dialog i forkant av kostnadsvarsel, og dermed tilrettelegge for samstyrte budsjettprosesser for fellestjenester i sektoren.

Det er foreløpig identifisert mindre oppdateringer i langtidsplanen for kontingent/brukerbetaling, fra versjonen som ble presentert for Digitaliseringsstyret i november 2022. Endringene gjelder UH-sak og Analyseplattformen, hvor innføringsplanene vil bli oppdatert høsten 2023.

Det er lagt opp til drøfting av endringer i kontingent i porteføljestyrene. For oversikt over produkter som får endringer i kontingent/brukerbetaling, se vedlegg 3. Nye endringer og oversikt over konsekvenser av reviderte innføringsplaner, vil tilgjengeliggjøres i oppdatert underlag til Digitaliseringsstyrets møte i november.

Kostnadsreduksjoner

Ved behandlingen av langtidsplanen i Digitaliseringsstyret i november 2022, ble det etterspurt underlag for diskusjon om kostnadsreduksjoner. Saksunderlaget til møtet nå i september, er utformet som et utgangspunkt for innspill og eventuelle styringssignaler til porteføljestyrene. Porteføljestyrene skal behandle planen før den kommer til endelig vedtak i Digitaliseringsstyret i november.

Sikt jobber med kostnadsreduksjoner både ved å levere produkter og tjenester som muliggjør kostnadsreduksjoner hos institusjonene, og ved å automatisere, redusere kompleksitet og andre virkemidler for å holde kostnadsutviklingene nede i egen virksomhet. Det gjøres også prioriteringer for

å unngå økte kostnader i langtidsperioden, og mersalg som øker bruken av produktene for å oppnå skalafordeler ved at flere tar del i spleiselaget.

Investeringsplanen er redusert med MNOK 23 ved at TILDE er tatt ut av planen. Analyseplattformen er tatt ut fra felles investeringsmidler og det vil jobbes med alternativ finansiering, tilsvarende MNOK 10 i redusert investering for UH-21.

Etter sammenslåingen til Sikt er det gjort en rekke grep for å effektivisere og redusere kostnadene:

- Effektivisering av administrative funksjoner ved blant annet en sammenslåing av tre avdelinger
- Det hentes også ut synergieffekter gjennom intern standardisering av plattformer og deling av spesialistkompetanse på anskaffelser, produktdesign og metode, samt felles servicesenter og beredskaps-/overvåkningstjenester.

Sikt har derfor hatt en prisøkning som ligger lavere enn den underliggende pris- og kostnadsutviklingen i 2023. Sikt har ambisjon om en lavere prisøkning enn økningen i KPI også for 2024. Hva de endelige beløpene blir, vil avklares ila høsten og når statsbudsjettet med KPI for 2024 er offentlig. Tabellen under viser KPI fra kostnadsvarsel og per juni 2023, samt årlig prisjustering fra Sikt.

Årlig justering			
År	KPI fra prisvarsel	KPI per juni 2023	SIKT
2022	3,5%	5,8%	2,6%
2023	3,5%*	5,6%	2,8%

**KPI for 2023, er justert med +0,3% i Statsbudsjettet (kilde: [Krono](#)). Prisene fra Sikt ble ikke tilsvarende justert.*

Kilde for KPI per juni: <https://www.ssb.no/nasjonalregnskap>.

Sikt vurderer utfasing og større grad av valgfrihet i produktporteføljen, samt sammenslåing og avvikling av produkter. Produktene Teams Community og UH-Skype er faset ut, disse utgjorde MNOK 7 i årlige faktureringer til sektoren. Det pågår forhandlinger om nye rammeavtaler for Zoom, som vil gi muligheter for en ny vurdering av videre bruk. Her kan den enkelte institusjon vurdere en overgang til kun bruk av Teams, også til undervisning, og derav spare kostnader fra Zoom. IntArk er i dag en obligatorisk tjeneste med en årlig kostnad på ca MNOK 10 (MNOK 6 USIT og MNOK 4 Sikt). I dialog med USIT vurderes det om denne skal omgjøres som frivillig slik at kun de som benytter den betaler for den.

Det jobbes også mer langsiktig med kostnadsreduksjoner. Mulighetsrom for endret finansieringsmodell til omfordeling over statsbudsjettet i stedet for fakturering kan gi positive momseffekter som utgjør en reduksjon på 11-13% på en del tjenester.

Videre prosess for langtidsplanen, inkludert dialogen om kostnadsutviklingen

Tilbakemeldingene fra Digitaliseringsstyret tas med i den videre drøftingen i porteføljestyrene. Porteføljestyrene bør i tillegg til den strategiske prioriteringen og finansieringsplanleggingen drøfte gevinst- og nytteplan, avhengigheter og risiko. De endelige anbefalingene vil legges frem for beslutning i Digitaliseringsstyret i slutten av november.

Tiltakene i langtidsplanen følges opp gjennom Samstyringsmodellen, og status rapporteres hvert tertial.

For endringer i kontingent vil det utarbeides kostnadsvarsel for 2025 som sendes til institusjonene ila første kvartal 2024.

Vedlegg

1. Årsrapport 2022 for felles investeringsmidler og risikokapital med tilbakebetaling
2. Beskrivelse av tiltakene i langtidsplanen per portefølje
3. Oversikt over endringer i kontingent (brukerbetaling)